

AFDELING KNIP & PLAK

(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier III

Map 1

***Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië***

1 november 1967–31 januari 1968

www.MinisterieVanPropaganda.org

VIETNAM BULLETIN

HET

OFFENSIEF

"De strijd in Vietnam zal lang,
hard en pijnlijk zijn. Misschien
zal zij een generatie lang duren"

Generaal Westmoreland
(Le Monde, 7-2-'68)

50 ct

tweede jaargang nr 19, 17 februari 1968

Verschijnt om de 14 dagen
 Redactie: M. van Dullemen
 W. de Graaff
 Tineke Nijenhuis
 Queenie Stevens

Redactie/administratieadres:
 Vietnam Bulletin
 p/a ASVA
 Weesperstraat 51, Amsterdam
 Gironummer 128 11 98, tnv Vietnam Bulletin
 Abonnement f 5,- per half jaar, met stilzwij-
 gende verlenging. Buitenland f 7,- per half
 jaar. Los nr f 0,50

De twee volgende artikelen zijn delen van een toespraak, die Nguyen Thi Binh hield tijdens een conferentie in Bratislava (Tsjecho-Slowakische) in september vorig jaar. Daar werd een conferentie gehouden tussen de Amerikaanse oppositie enerzijds, het Bevrijdingsfront en Noord-Vietnam anderzijds. Nguyen Thi Binh is lid van het Centrale Comité van het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam. Zij is vertegenwoordigster van het Front geweest in Djakarta, Peking, Moskou en Algiers. De tekst van haar hele "Toespraak tot de Amerikanen" verscheen in het september-oktobernummer van Viet-Report. Binnenkort zullen wij het nieuwe programma van het Bevrijdingsfront afdrucken.

Red. VB

WAAROM KAN DE AMERIKAANSE REGERING DEZE OORLOG NIET WINNEN?

Ten eerste, omdat er tegenover een half miljoen man Amerikaanse troepen, meer dan 50.000 man andere troepen en een half miljoen man van het marionettenleger geen beroepsleger staat van een paar duizend man, maar het hele volk van Zuid-Vietnam: meer dan tien miljoen mannen en vrouwen, oud en jong, uit verschillende lagen van de bevolking, in de steden, op het platteland en in de bergstreken. Zij worden allen verenigd door een gemeenschappelijk doel en een ijzeren wil, zij staan klaar om alles op te offeren, met inbegrip van hun eigen leven, om de agressor te verslaan en de vrijheid voor hun land te herwinnen.

Wij, het Zuidvietnamese volk, gewapend met de grote morele en geestelijke kracht die voortkomt uit onze vurige vaderlandsliefde en onze onverzoenlijke haat tegen de vijand, hebben al het mogelijke gedaan, we hebben wapens gemaakt van de meest primitieve tot de meest moderne om tegenover het enorme militaire arsenaal van de vijand te stellen en we hebben hem nederlaag op nederlaag toegebracht.

Deze vurige vaderlandsliefde heeft onze gewone boerenvrouwen ertoe gebracht met hun babies op hun arm de lopen van de vijandelijke kanonnen tegemoet te gaan om de vijand op die manier te verhinderen het vuur te openen op hun geboortedorp.

Gedreven door deze vurige vaderlandsliefde kon ons volk duizenden kilometers tunnel en loopgraven graven, die in krachtige ringen om de vijand liggen en hem permanent angst aanjagen. Zo'n werk zou onder normale omstandigheden jaren werk betekenen voor tienduizenden geniesoldaten.

Ook liggen als gevolg van deze vurige vaderlandsliefde de wrakken van duizenden Amerikaanse vliegtuigen en voertuigen verspreid over heel Zuid-Vietnam. De onoverwinnelijke kracht van de volksoorlog komt voort uit deze vaderlandsliefde - de strijd van een geheel volk, dat met de wapens in de hand is opgestaan om het vaderland te verdedigen.

Ten tweede, omdat aan Amerikaanse zijde de soldaten duizenden mijlen van huis moeten vechten. Zij hebben noch het terrein noch het volk mee. Hoe kunnen zij de opdracht van generaal Westmoreland uitvoeren om de "harten en geesten van de bevolking te winnen" als ze voor het Zuidvietnamese volk niets anders zijn dan benden invallers zoals de Franse kolonialisten of de Japanse fascistten in het verleden? Nu zij dagelijks het bevel krijgen huizen te verbranden en de vrouwen en kinderen van Zuid-Vietnam te vermoorden blijkt, dat de mooie woorden van president Johnson, die tegen hen zei: "Ga de vrijheid van het volk van Zuid-Vietnam en van Amerika verdedigen" slechts praatjes voor de vaak zijn. De Amerikaanse soldaten in Zuid-Vietnam beseffen meer en meer, dat zij voor een verkeerde, onverdedigbare zaak vechten. Vandaar dat hun moreel daalt en het aantal anti-oorlogsdaden onder hen steeds toeneemt evenals het aantal verzoeken tot repatriëring.

Ten derde, omdat het marionettenleger en de marionettenregering - militaire en politie-

ke façades voor de Verenigde Staten in de plaatselijke oorlog - hard op weg zijn naar een volledige ineenstorting. Hoe meer Amerikaanse troepen gestuurd worden en hoe meer misdaden zij begaan tegen de bevolking - ook tegen de families van leden van het marionettenleger - des te sterker wordt de geest van verzet en nationaal ontwaken bij vele manschappen en officieren van het marionettenleger. Deze beseffen meer en meer dat deze oorlog een Amerikaanse oorlog is en dat het zinloos is om voor de Amerikanen te vechten en te sterven. Hun wil om te vechten hebben zij vrijwel verloren. Het aantal deserteurs in alle gevechtseenheden van het marionettenleger is hoog en loopt van kleine groepjes tot hele compagnieën; het is zelfs voorgekomen dat een heel pantserregiment overliep. Verder hebben tijdens het afgelopen droge seizoen vele soldaten van het marionettenleger en zelfs een aantal officieren hun wapens gebruikt tegen hun wrede commandanten en Amerikaanse troepen, of samengewerkt met het Bevrijdingsleger om vijandelijke stellingen te vernietigen voordat zij overliepen naar het volk.

Wat betreft de marionettenregering: Tijdens de bittere strijd om de macht bij de "presidents-verkiezingen" is wel duidelijk geworden dat zij door en door rot is. Welke klucht Amerika ook opvoert of wat het ook doet om de elkaar bestrijdende groeperingen onder zijn marionetten in Saigon met elkaar te verzoenen, de Thieu-Ky klik noch enige andere klik kan het Zuidvietnamese volk zand in de ogen strooien; ze zullen uiteindelijk vallen.

HET NATIONALE BEVRIJDINGSFRONT EN ZIJN NIEUWE POLITIEK PROGRAMMA

We kunnen het programma van het Bevrijdingsfront samenvatten onder het parool: Verenigt het hele volk in het verzet tegen de Amerikaanse agressie en in de redding van het land. Het Front stelt zich ten doel een onafhankelijk, democratisch, vreedzaam en neutraal Zuid-Vietnam te scheppen en de weg te bereiden voor de hereniging van het land. Het Bevrijdingsfront houdt rekening met de rechten en de belangen van alle lagen der bevolking. Het heeft ook duidelijke gedragslijnen vastgesteld ten aanzien van de vijandelijke soldaten, met inbegrip van de Amerikaanse, die gevangen genomen worden of zich overgeven aan het Bevrijdingsleger. Dit toont duidelijk aan dat het programma van het Bevrijdingsfront het streven en de verlangens van het Zuidvietnamese volk volkomen weerspiegelt. Daarom hebben mensen uit alle lagen van de bevolking zich aan de kant van het Front geschaard, in de bevrijde gebieden en ook in de gebieden die de vijand nog bezet houdt, en daarom ook heeft het Front het gehele Zuidvietnamese volk geïnspireerd om uit eigen vrije wil in opstand te komen en te vechten om hun families en het vaderland te redden.

Vele westerse kranten hebben geschreven over de invloed van het Bevrijdingsfront in de bevolkte gebieden die beheerst worden door de vijand, en speciaal in Saigon. Bernard Couret, correspondent van het Franse blad "Le Monde Diplomatique" schreef in het nummer van maart 1967: "Het is een publiek geheim dat de (Saigon) regering geen macht meer heeft over grote delen van de stad. . ." Verder schreef hij dat een Amerikaanse officier van het "Militaire Hulp Commando" hem had gezegd: "We weten zeker dat de Vietcong (hij bedoelde het Bevrijdingsfront) hun mensen hebben in de hoogste kringen van het ambtenarenapparaat in Saigon." "In feite," zo voegde B. Couret eraan toe "weet niemand hoe ver de invloed van het Bevrijdingsfront reikt. Ze komen Saigon net zo makkelijk binnen als ze naar de markt gaan."

(Viet-Report, sept./okt. 1967)

OVERWINNINGEN AANGEKONDIGD

Enige tijd geleden, in november 1967, had één van onze medewerkers, Hans Maureau, in Roskilde (Denemarken) een gesprek met Nguyen Van Tien, lid van het Centrale Comité van het Nationaal Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam en vertegenwoordiger van het NBF in Hanoi. Hij zei o. a. het volgende:

"In militair opzicht hebben de Amerikaanse strijdkrachten sinds het laatste regenseizoen ieder initiatief in het gevecht verloren. Wij, het Nationaal Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam, zijn het nu die het initiatief van de strijd stevig in handen hebben. Wij vallen ze overal aan. Wij kiezen het terrein dat gunstig is voor ons, om hen tot ons te trekken en dan te vernietigen. We bevechten de vijand niet alleen op het slagveld, bij militaire operaties van grote omvang, zoals u heeft kunnen zien sinds het begin van deze maand, dat wil zeggen sinds het begin van het derde droge seizoen. U heeft reeds gehoord van de grote gevechten

bij Loc Ninh, dat is vlakbij Saigon. Nu is het Dak To in de hoogvlakten. In die beide gevechtsgebieden zijn wij het die het terrein gekozen hebben en met het gevecht begonnen zijn. U weet dat wij ze nu niet alleen 's nachts kunnen aanvallen maar ook overdag, niet alleen gevechten van korte duur maar nu ook van langere duur. Dat betekent dat wij een plek bezet kunnen houden en kunnen aanvallen ondanks de bombardementen, ondanks de kanonnen en de zware artillerie van de Amerikanen. Dat is het nieuwe aspect van de militaire strijd bij ons. Wij vallen de vijand niet alleen op het slagveld aan maar ook op hun bases, hun vliegvelden en zelfs in de steden. We bestrijden de vijand op alle fronten en treffen ook hun verbindingslijnen. We hebben meerdere aanvoerwegen afgesneden en dat maakt hun bevoorrading zowel aan ammunitie als aan voedsel steeds moeilijker. Wij zijn er zeker van dat wij in het droge seizoen dat deze maand begonnen is, zes maanden duurt en in april afloopt, grote overwinningen zullen behalen."

DE INWONERS VAN SAIGON IN DE OORLOG

door Jean-Claude Pomonti
(Le Monde, 7-2-'68)

Voor het eerst sinds bijna dertien jaar heeft het tot nu toe gespaarde Saigon plotseling kennis gemaakt met de harde realiteit van de oorlog met haar opeenvolging van terreur, rouw, vernietigingen en vluchtelingen. En vooral met haar angst voor de dag van morgen: het bewijs dat het ieder moment opnieuw kan beginnen; de zekerheid dat er geen plaats is waar men zich aan de oorlog kan onttrekken. Saigon kende slechts de lange militaire konvooien die vanaf de haven vertrokken en met een hels lawaai door de stad reden om naar de "xalo", de weg die naar de grote basis Bien-Hoa leidt, te gaan. Saigon kende slechts de aanslagen tegen de oude Amerikaanse ambassade, een restaurant of een hotel, maar dat interesseerde de inwoners niet. Granaten tegen een politiepost, was dat niet een wraakoefening tussen politie en de militairen? Het kende het geluid van bombardementen en gevechten even voorbij de buitenwijken, maar daarom bespeurde het alleen het geluid en misschien ook nog het licht - de "vuurvlinders" hangend aan hun kleine parachutes.

Achter een onzichtbare scheidslijn, waarvan de meesten dachten dat zij niet te overschrijden was - overigens zonder te weten waarom - leefde de hoofdstad van de oorlog: verkeer, handel, bars, taxi-meisjes, handel waarbij iedereen, inclusief het Bevrijdingsfront, voordeel had. Wanneer iemand bang was voor een eventuele aanval van het Front, dan antwoordden de mensen snel dat het daar geen belang bij had omdat Saigon zijn belangrijkste markt was en dat het niet de middelen had voor een aanval.

Een vlug, een veel te vlug antwoord.

De inwoners van Saigon leken zichzelf gerust te willen stellen. Maar men moet aannemen dat het Bevrijdingsfront goede redenen had om aan te nemen dat bij een algemeen offensief Saigon niet gespaard zou kunnen blijven.

Men moet teruggaan tot 1955 om in Saigon zulke zware straatgevechten te vinden. In die tijd had Ng Dinh Diem besloten om zich te ontdoen van de Binh-Xuyên sekte die de politie, de winkels en de speelzalen van Saigon-Cholon beheerste. De operatie werd uitgevoerd door het leger, dat net voor de zaak van de regering gewonnen was. Maar Diem was zo wijs geweest eerst meerdere leiders van de Binh-Xuyên om te kopen alvorens de strijd tegen de tegensputteraars te openen. De stad stond in vuur en vlam.

Deze keer zijn de gevechten nog heviger geweest en, dat is het belangrijkste, ze waren anders van karakter.

Twee tegelijkijdige maar verschillende aanvallen

Terwijl in 1955 de regeringstroepen de laatste Binh-Xuyên groepen door de gehele stad achtervolgden, heeft het Bevrijdingsfront de afgelopen week twee reeksen geheel verschillende operaties ondernomen: enerzijds hebben kleine commando's in het centrum van de stad zeer korte raids ondernomen op drie precies bepaalde doelen; anderzijds hebben veel grotere eenheden grote bevolkingscentra aan de rand van de stad bezet. Het schijnt dat deze twee acties, die beide gelijktijdig in de nacht van 29 op 30 januari werden begonnen, geleid werden door twee verschillende oppercommando's.

In het centrum van de stad waren de raids, die werden uitgevoerd door drie groepen van ieder een twintig mensen tegen de Amerikaanse ambassade, het Onafhankelijkheidspaleis en het radiogebouw, met grote precisie voorbereid. De leden van deze commando's waren de vorige dag, sommigen zelfs de dag daarvoor de stad binnengekomen. Zonder wapens.

Schuilplaatsen waren ter beschikking en ze kregen eten voor 36 uur. Wapens kregen ze van verbindingsmensen van het hoofdkwartier dat in de An-Quang pagode was ondergebracht, op de grens van Saigon en Cholon. Ze werden vervoerd in kleine rijtuigjes van de kooplieden die 's morgens vroeg hun dagelijkse voorraad bloemen naar de centrale markt brengen.

Tijdens het Tet-feest, dat gepaard gaat met veel geknal van vuurwerk en met grote opstoppingen in de straten, konden enkele tientallen voorbijgangers niet de aandacht trekken.

In het centrum van de stad, waar de bevolking uit de gezeten burgerij bestaat, had men tot nu toe geen blijk gegeven van daadwerkelijke steun aan het Front. Behalve dan enkele kleine groepen intellectuelen die in steeds grotere mate het Front gaan steunen.

Om deze reden al vormden de drie raids op het centrum een echte zelfmoordoperatie: als het doel eenmaal genomen zou zijn, zou iedere terugtocht in dit deel van de stad onmogelijk zijn. De straten zijn hier breed en maken het mogelijk de opstandelingen - gevangenen geworden van hun eigen succes - te omsingelen. De Amerikanen en het regeringsleger hadden er geruime tijd voor nodig - meer dan zes uur voor de Amerikaanse ambassade, meer dan vierentwintig uur voor het Onafhankelijkheidspaleis en het radiogebouw - om de verloren gebouwen te heroveren. Tanks en helikopters waren er voor nodig om iedere tegenstand te vernietigen. De einduitslag stond van te voren vast: zonder hulp van buiten konden de commando's de posities die zij veroverd hadden noch bezet houden noch verlaten, zelfs niet in de nacht. Het Bevrijdingsfront zou zeer zware risico's genomen hebben wanneer het had geprobeerd deze drie commando's bij te staan omdat de Amerikanen reeds in alle straten van het centrum zeer effectieve wegversperringen hadden.

In de randgebieden van de stad en de voorsteden van de hoofdstad was het een heel andere zaak. De bevolking van Saigon is de afgelopen drie jaren bijna verdubbeld. De nieuwkomers zijn voor een groot gedeelte vluchtelingen die de Delta hebben verlaten omdat de rijstvelden daar in slagvelden zijn veranderd. Voor hen was Saigon vóór alles een plaats waar men veilig was en verder een mogelijkheid om de talrijke familie te eten te geven.

Die vluchtelingen bouwden noodwoningen uit planken, plaatijzer en kartonnen dozen, aan de rand van Saigon: in Phu-Lam ten Zuidwesten van Cholon; in Phu Tho ten westen van dezelfde Chinese wijk; in Khanh-Hoi ten zuidoosten van Saigon; in Ba-Queo, in Go-Vap, in Hoc-Mon, volkswijken ver verwijderd van het centrum van de stad; in Gia-Dinh, aan de twee zijden van de autoweg die naar Bien-Hoa leidt, en ook in Thi-Nge, voorsteden aan de noordzijde van de stad. Ongezonde krotten waar water en elektriciteit meestal niet aanwezig zijn; doolhoven van steegjes met verborgen uitgangen waar de politie niet graag komt tenzij goed gewapend en ook dan nog niet erg diep. In deze kleine bunkers van enkele vierkante meters, waarvan de daken en de muren los zitten, zijn hele families op elkaar gedrongen. Het is zelfs voorgekomen, nog vorig jaar, dat in het droge seizoen door een omgevallen olielamp een brand ontstond die enige honderden woningen verwoestte.

Daar beschikte het Nationaal Bevrijdingsfront reeds over cellen, opvangcentra. Zijn soldaten hebben er geen enkele moeite mee deze volkswijken te veroveren en de geïsoleerde poli-

ADVERTENTIEFONDS

Wij ontvingen de volgende giften:

F.P.J. te K. f 5,-; J.H. te A. f 10,-; J.v.d.B. f 10,-; W.G. te A. f 5,-;
 H.a.G. te R. f 10,-; M.R. te A. f 10,-; P.A.V. te A. f 2,50; M.v.A. te A.
 f 5,-; R.H.C. te U. f 5,-; A.H.Z. te A. f 12,50; M.H.D.T. te B. f 7,50;
 J.W.P. te A. f 50,-; H.J.A.W. te A. f 20,-; H.O. te W. f 10,-; P.v.T. te
 A. f 5,-; J.F.S. te B. f 10,-; W.v.R. te L. f 5,-; J.H.C. te A. f 5,-;
 A.C.v.d.B. te R. f 5,-; Th.W.S. te G. f 10,-; E.E. te A. f 25,-; P.Ch.v.d.
 V. te H. f 5,-; A.v.Z. te DH. f 2,50; W.Q.v. te A. f 10,-; H.A.M.v.E. te
 H. f 10,-.

Totaal zevende verantwoording f 265,-. Alle goede gevers worden hartelijk bedankt. Het aantal abonnees is door de advertentie in Vrij Nederland met 400 gestegen. Wij hebben nu jl. zaterdag een advertentie in de Volkskrant gezet. Verdere giften zijn zoals altijd van harte welkom. Ons gironummer is 1281198 onder vermelding van ADVERTENTIEFONDS.

tieposten die er liggen te bezetten. Ze vonden daar een bevolking die reeds met hen sympathiseerde en waarmee ze het contact niet hadden verloren vanaf het moment dat zij het plateland hadden verlaten om naar de stad te gaan. Daar was het niet moeilijk demonstraties en toespraken te organiseren en comités die de acties van het Front ondersteunen. Daar was het bovendien makkelijker, met name in Ba-Queo, om de raids op de luchtmachtbasis Tan Son Nhut, waar de Amerikaanse en regeringshoofdkwartieren zich bevinden, voor te bereiden. De Amerikanen hebben het zelf erkend: in die wijken wist de bevolking wat er gaande was en in sommige gevallen hielp ze zelfs mee. Maar nooit heeft ze het verraden.

Twee Saigons

Er zijn dus eigenlijk, tegelijkertijd, twee verschillende aanvallen op Saigon geweest. Waarschijnlijk omdat er twee Saigons bestaan: die van de voorsteden waar het volk woont en die van het centrum waar de gezeten burgerij woont. De doelen waren niet dezelfde, maar werden beide bereikt. In het centrum ging het erom de burgerij wakker te schudden en niet om hulp er van te krijgen. Het Front weet dat er meer dan drie raids nodig zijn, zelfs al zijn ze nog zo spectaculair, om daar medewerking te krijgen. De burgerij is dan ook niet in beweging gekomen. Als ze al strijders van het front in hun villa's hebben geherbergd, dan hebben ze dat gedaan uit angst of omdat ze daartoe werden gedwongen. Maar wel hebben ze in de toekomst stof om over na te denken: de oorlog is toch wat anders dan verslagen over de gevechten en de overwinningscommuniqués; het is ook een dreiging voor mensen en goederen. De ooggetuigen stemmen met elkaar overeen: de opstandelingen zijn "zeer dapper", zij hebben nooit meer geëist dan "water" in de huizen waar ze zich hadden verborgen. De Amerikaanse onschendbaarheid en de kracht van het militaire regiem staan voortaan ter discussie. Sommigen twijfelden daar wel al eerder aan maar geloofden het nog niet volledig. Nu weet men het. Het proces waarbij het volk zich losmaakt van het regiem van generaal Thieu en van de Amerikanen is enorm versneld.

In de volkswijken heeft het Front bewezen dat de enige manier om aan zijn bestuur een einde te maken de systematische vernietiging is. Om het Front te verdrijven heeft de luchtmacht meerdere wijken met de grond gelijk moeten maken. Vluchtend voor deze bombardementen is de bevolking van de buitenwijken bij tienduizenden het centrum van de stad binnengedrongen. Wanneer de gevechten afgelopen zijn en deze vluchtelingen weer hun oude krotten gaan herbouwen, wat belet het Front dan om opnieuw het bestuur in handen te nemen? Of ze nu in het centrum van de stad blijven of dat men hen naar andere plaatsen verplaatst, het eindresultaat blijft hetzelfde. In ieder geval zou het verbazingwekkend zijn wanneer de bombardementen die zoveel slachtoffers hebben gemaakt ten voordele van de daders zouden werken. Het argument dat het Front verantwoordelijk is door het offensief te beginnen, kan nauwelijks overtuigen. Als dit soort redeneringen vat op de bevolking gehad zou hebben, dan zou er nooit een tweede Vietnamese oorlog geweest zijn.

Saigon is van uiterlijk veranderd. Voor de eerste maal draagt zij sporen van haar ongeluk, telt zij haar doden en bekijkt haar ruines. Gebrandmerkt door de oorlog weet zij dat zij het laatste privilege, dat van toeschouwer, heeft verloren. Sommigen, die zich reeds te veel geëngageerd hebben om nog van mening te veranderen, zullen hun positie tegen het Bevrijdingsfront alleen nog maar verharderen. Maar er bestaat veel kans op dat zij weinig talrijk zijn. Het Front, dat ze deze keer nog heeft gespaard, heeft hen nog niet gevraagd te kiezen. Verstandig genoeg laat het hen de tijd om te kiezen.

(Le Monde, 7-2-'68)

CHOLON

De uittocht in Cholon neemt ongekende afmetingen aan. De Chinese bevolking ontvlucht de branden en de gevechten. Zij gaan voor enkele dagen bij andere bevolkingsgroepen leven. Een Chinese kokkin die het centrum van Saigon heeft bereikt, beschrijft die dagen. "De Vietcong kwam in groepjes van tien de wijk binnen. Hele jonge jongens en meisjes waren erbij, de winkels waren hermetisch gesloten. Sommigen hielden ergens stil om water of voedsel te vragen. Ze vroegen altijd, stalen nooit iets. Na hen kwam de politie. Zij heeft alle huizen doorzocht, ze traptten de deuren in. Zonder enige reden scholden ze de mensen uit, duwden en sloegen ze. Mensen werden opgepakt en naar het hoofdbureau gebracht en werden daarna weer vrijgelaten als ze hun identiteitskaart konden laten zien. We waren niet bang voor geweerschoten maar wel voor de Skyriders wanneer die naar beneden doken om ons te bombarderen. (Le Monde, 8-2-'68)

HET BEVRIJDINGSFRONT REKRUTEERT JONGE MENSEN EN DEELT RIJST UIT IN CHOLON (Ooggetuigeverslag van een Fransman)

Een Franse industrieel, François Schafer, heeft ons medegedeeld dat Vietcong soldaten uit de Mekong Delta, gekomen om Saigon te bevrijden, in de wijk Binh-Tay in Saigon, jongens en meisjes rekruteren.

Volgens Schafer ontvingen ongeveer honderd jongelui uit de omgeving van zijn fabriek een rode band en in bananenbladeren gewikkelde geweren, die bij de huizen waren begraven. De heer Schafer had zondagavond Vietcong soldaten de wapens zien opgraven en zien uitdelen aan jonge mensen van tussen de vijftien en twintig jaar, die goed bleken om te kunnen gaan met de wapens.

Een dertigtal Vietcong soldaten, met hetzelfde grijze hemd en rode band, klopten verleden woensdag, de dag waarop de gevechten in de stad uitbraken, bij zijn fabriek aan. De mannen waren beleefd, zij vertelden hem dat ze gelegerd waren in de Delta en dat ze naar de stad waren gekomen om "Saigon en Cholon te bevrijden". De distilleerderij staat aan de buitenkant van Cholon en heeft ongeveer duizend man in dienst. De soldaten inspecteerden de fabriek, ze waren speciaal geïnteresseerd in de grote hoeveelheid rijst die er opgeslagen lag. "Wij zullen deze rijst aan de bevolking geven", zei een van hen. Zaterdag kwamen ze terug, ze waren nu met veel meer. Zondag begonnen ze met de uitdeling van de rijst aan de bevolking en van de begraven wapens aan de gerekruteerde jongelui, 's maandags braken de hevige gevechten uit. Regeringsstrijdkrachten die de wijk kwamen uitkammen, geraakten in felle strijd met de Vietcong, de luchtmacht kwam hen te hulp. Huizen vatten vlam en hele straten kwamen in brand te staan. Maandagavond hadden meer dan tweeduizend vluchtelingen een veilig heenkomen gezocht in de fabriek.

De fabriek was slechts licht geraakt. "Misschien bevinden zich Vietcong soldaten tussen de vluchtelingen in de fabriek. Maar dat is onmogelijk na te gaan. De gerekruteerde jongeren zijn hier niet, die ken ik bijna allemaal, ik zag ze met de Vietcong vertrekken de avond voor het grote gevecht", voegde de heer Schafer er aan toe.

(Saigon, 7-2-'68 A.F.P.)

EEN BEZOEK AAN DE "OVERWINNAARS" VAN HUE

François Mazure, speciale medewerker van het Franse persbureau (AFP) is er verleden vrijdag samen met de fotografe Catherine Leroy, in geslaagd de stadswijken, bezet door het Bevrijdingsfront te bezoeken. In Le Monde van 6 februari beschrijft hij zijn ervaringen: De soldaten van het Front kwamen zonder voedsel maar met erg veel munitie de stad binnen. Bij groepjes van tien verspreidden de nieuwe meesters van de stad zich heel vroeg in de morgen door de straten. Door luidsprekers sprak elk groepshoofd de bevolking toe:

"Laat iedereen die zo dwaas zou zijn zich te verzetten nu de wapens keren tegen de Amerikaanse soldaten", vroeg hij. De andere leden van de groep klopten ondertussen op iedere deur en gaven de mensen gestencilde vlugschriften en mededelingen. Lachend en grapjes makend liepen de soldaten door de straat of in de parken, tenminste als deze ver genoeg verwijderd waren van het gevechtsterrein.

De soldaten gaven de indruk zeer goed getraind en gedisciplineerd te zijn. Hun uitrusting was even goed als die van de Amerikaanse infanterie. Op hun motor of bromfiets kwamen een heel stel jongelui in burger naar de soldaten toe. Na een tijdje vertrokken ze weer met veel geknal. Later kwamen anderen hen een grote hoeveelheid voedsel brengen. We konden geen enkele dwang uit hun bewegingen opmaken.

PARALLELEN

Is de onpersoonlijke verspreiding van de dood door machines vanuit de lucht - waartegen zeker in het Zuiden geen werkelijke bescherming mogelijk is - niet afschuwelijk gaan lijken op de uitroeings-industrie bij de Nazi's?

Het is moeilijk zoveel afstand te nemen dat men kan zien hóé diep de Amerikanen in het moeras zijn gezonken. Parallellen zijn niet gemakkelijk te trekken. Zelfs de Duitsers zijn niet zover gekomen dat ze een hoofdstad in eigen handen gingen bombarderen, of de bombardementen oogluikend toelieten. Toegegeven, ze hebben het Getto van Warschau gebombar-

deerd - moeten wij naar dit soort analogieën toe? Men begint zich af te vragen of de Russen wel zo wreed waren als men eerst veronderstelde, toen ze tanks naar Boedapest stuurden om de Vrijheidsstrijders (terroristen?) in 1956 te vermorzelen. Zij bombardeerden de stad tenminste niet.

(Michael Frayne, The Observer, 4-2-'68)

HET BEVRIJDINGSFRONT BEHEERST HET PLATTELAND

Het politieke succes van het Vietcong-offensief wordt zichtbaar

Hongkong (dpa) - Een uit Saigon afkomstige diplomaat beschreef in Hongkong het effect en de consequenties van het Vietcong-offensief na zes dagen strijd, begonnen met het uitbreken van de gevechten bij Khe Sanh, als een "klein Pearl Harbour". Neutrale berichten over de toestand, die niet via de perscensuur van Saigon behoeften te lopen, laten er geen twijfel over bestaan dat het grootste deel van het land, met inbegrip van de meeste "gepacificeerde" dorpen, in handen van de Vietcong is. "Honderden politieposten en pacificatiegroepen zijn van de aardbodem verdwenen", zei de diplomaat. "De omstreden steden zijn enclaves in een zee van roodblauwe Vietcong-vlaggen." Men houdt rekening met de mogelijkheid dat het offensief van Khe Sanh Zuid-Vietnam twee hele provincies, namelijk Quang Tri en Thua Thien, kan gaan kosten.

De herovering van het platteland blijkt steeds duidelijker het strategische en direct politieke doel van de Vietcong te zijn. Het schijnt dat het Bevrijdingsfront (het NLF) in de "bevrijde gebieden" inzamelingen van handtekeningen voorbereidt voor een "democratische volkstemming" ter beëindiging van de Vietnamese oorlog. Volgens Amerikaanse schattingen beschikken de communisten over 40.000 bestuursdeskundigen en tussen de 75.000 en 80.000 man politieke kaders voor deze campagne. Het bestaan van zulke stemlijsten zou een gevaarlijk wapen tegen de regering in Saigon zijn en een "witboek der zelfbeschikking" voor het geval van vredesonderhandelingen.

Het Amerikaanse hoofd van de pacificatie Robert W. Komer had nog slechts twee weken geleden geschat, dat 67 procent van de 17 miljoen Zuidvietnamezen onder het bestuur van Saigon leven, nadat in 1967 weer 5,5 procent aan de invloed van de Vietcong zou zijn onttrokken. Slechts 17 procent zou in het door de Vietcong beheerste gebied leven, de overigen in "omstreden gebieden". Deze door de massale uittocht van "vluchtelingen" toch al vervalste "bevolkingsverdeling" is in zes dagen van strijd totaal veranderd. Weliswaar kwamen meer dan 200.000 nieuwe vluchtelingen onder de bescherming van de regeringstroepen en de Amerikanen, maar zij laten hun dorpen over aan de steeds groter wordende groep bewoners, die tot samenwerking met de Vietcong bereid zijn. Daardoor wordt niet alleen de basis voor de ravitailering uitgebreid, maar ook de politieke grondslag voor een deelname van het NLF aan een coalitieregering in Saigon.

Hoewel de opmars van de Vietcong het vertrouwen in de onoverwinnelijkheid van de Amerikanen en het prestige van de regering Thieu zwaar heeft geschokt, kon deze de bewoners van Saigon en andere "veilige" gebieden tot nu toe niet tot een "algemene opstand" tegen de Amerikanen bewegen, zoals Hanoi verlangt. Nog is de militaire positie van de communisten niet overtuigend. Een communistische overwinning bij Khe Sanh echter kan de stemming doen omslaan en de nog smeulende ressentimenten doen uitbreken. De angst voor nieuwe aanvallen van de Vietcong en het demoraliserende gebrek aan voedsel in Saigon werken voor het NLF.

Onderling wantrouwen heeft daarenboven het gevoel voor vriend en vijand vervaagd: VS-soldaten verlangen dat de aan hun zijde strijdende Zuidvietnamese soldaten zich met hun militaire pas legitimeren en vele Vietnamezen achten de propaganda van de Vietcong, dat de Amerikanen voorstanders zouden zijn van een coalitieregering met het NLF, zeer geloofwaardig.

De grenzen van de Amerikaanse macht in Azië zijn binnen een week zo duidelijk geworden, dat de vrije staten van Zuidoost-Azië hun politiek van nationale veiligheid opnieuw beginnen te bezien. Thailand, tot dusverre de "havik" onder de geallieerden in Vietnam, voert bezorgde onderhandelingen met Washington. Maleisië heeft opgeroepen tot het sluiten van een veiligheidspact binnen het "Verbond van Zuidoost-Aziatische landen". Indonesië heeft reeds toetreding geweigerd.

(Süddeutsche Zeitung, 6-2-'68)

DE BETEKENIS VAN KHE SANH

"Khe Sanh is niet vergelijkbaar met Dien Bien Phoe, noch voor ons, noch voor Giap", zeggen de stafgeneraals in Saigon. "Zelfs als onze 5000 'mariniers' tot op de laatste man worden gedood, houden wij nog een half miljoen man over in Vietnam. En Giap is te intelligent om onder totaal verschillende omstandigheden de operatie van 1954 te willen herhalen. De slagzin: "een tweede Dien Bien Phoe" werd door de politiek gelanceerd om de Amerikaanse openbare mening te mobiliseren. Het gaat niet om een laatste wanhoopsaanval van de Noordvietnamezen, maar om een operatie met belangrijke consequenties, in het kader van hun winter-offensief. Khe Sanh is een vervolg op Dak To. Ernstig, maar niet tragisch."

(Le Nouvel Observateur, 31-1 tot 6-2 1968)

'ZELFMOORD LINIE' BIJ BELEGERDE AMERIKAANSE BASIS

Een bataljon keurtroepen van het Zuidvietnamese leger groef zich vandaag in bij de basis Khe Sanh. Zij waren per vliegtuig aangevoerd om een linie - feitelijk een zelfmoord stelling - te vormen voor deze basis. De 750 mannen, een eenheid Zuidvietnamese 'Rangers' groef zich in ongeveer 300 meter ten oosten van en buiten de verdedigingslinie van het kamp. Zij moeten een "buffer" vormen om de Amerikaanse mariniers te helpen het kamp te verdedigen tegen een verwachte grote aanval van ongeveer 20.000 Noordvietnamezen, die in die streek zijn.

Bij een aanval vanuit het oosten zullen de 'Rangers' het bijzonder hard te verduren krijgen. Hun ondiepe loopgraven worden alleen beschermd door versperringen van "scheermesdraad", een nieuw soort prikkeldraad waarbij de "prikkel" vervangen zijn door stalen haken. Verder hebben ze de beschikking over met de hand ontsteekbare mijnen, die grote hoeveelheden staal over een groot gebied kunnen verspreiden.

Als ze uit hun stelling verdreven worden, moeten de 'Rangers' terugtrekken over een open grasveld en dwars door rollen prikkeldraadversperring, voordat ze de veilige loopgraven van de mariniers bereiken. Een marinier zei vandaag: "Terugtrekken vanuit die stelling is onmogelijk."

(The Guardian, 29-1-'68)

ACHT DAGEN DIE AMERIKA GESCHOKT HEBBEN

door Olivier Todd

(Le Nouvel Observateur, 7-2-'68)

"In hoeverre heeft de president zijn vertrouwen in de militaire leiders opgezegd?" Deze vraag stelt men zich overal in Washington - in de babbeltieke bijgebouwen van het Witte Huis, in de wachtkamers van de Senaat op het Capitool en de politieke salons van de woonwijk Georgetown.

In het openbaar bewaart Johnson zijn kalmte. Privé blijkt hij redeloos woedend. Tijdens een radiografisch telefoongesprek met generaal Westmoreland, bevelhebber van de Amerikaanse troepen in Vietnam, heet de president gezegd:

"Het gaat er niet om of de Vietcong tot de eerste of tot de derde verdieping van onze ambassade in Saigon zijn doorgedrongen. Ze zijn er in gekomen. Op het politiek vlak betekent deze kleine excursie meer dan tien Dak To's" (Dak To was één van de meest bloedige gevechten in de Vietnamese oorlog).

Tegen generaal Earle Wheeler, voorzitter van de chef-staven, heeft Johnson al evenmin een blad voor zijn mond genomen: "U heeft gedurende drie maanden gelogen tegen de president van de Verenigde Staten."

Iedereen die het ontbijt heeft meegemaakt waar afgelopen week de ministers, de presidentiële adviseurs en de belangrijkste vertegenwoordigers van de Republikeinse oppositie rond hun president aanwezig waren, heeft geconstateerd dat de president ijskoud bleef onder de woorden van generaal Wheeler. Deze gaf, in burger en zeer gespannen, een algemeen overzicht van de situatie. Ja, het Amerikaanse opperbevel was verrast door de uitgebreidheid van het offensief van de troepen van het Nationaal Bevrijdingsfront maar niet door de aanval zelf. Volgens Wheeler en de meeste verantwoordelijken in het Pentagon "zijn de operaties in de steden slechts grote afleidingsmanoeuvres, politiek spectaculair maar militair secundair in verhouding tot wat komen gaat in Khe Sanh".

"Het Front wil, in perfecte samenwerking met Hanoi", aldus generaal Wheeler, "onze gar-

nizoenen bij de gedemilitariseerde zone in getalsterkte verminderen alvorens zijn aanval op Khe San te beginnen. Daar probeert het een Dien Bien Phu te scheppen."

President Johnson is daar niet van overtuigd, althans niet meer, hoewel hij officieel gedeeltelijk de stellingen van de militairen tot de zijnen heeft gemaakt. President zijn betekent ook ondergeschikten dekken. Afgelopen vrijdag heeft Johnson tijdens een persconferentie afstand genomen: "Wij staan op dit moment misschien op de drempel van een belangrijk offensief van de vijand in het gebied van Khe San."

De Amerikaanse militaire leiders hebben, hierin ondersteund door enige presidentiële adviseurs, zoals Walt Rostow, de afgelopen week geprobeerd één grote verklarende en geopolitieke samenvatting van alle gebeurtenissen in Azië gedurende de afgelopen veertien dagen te geven: de geschiedenis van de Pueblo, geënterd door de Noordkoreanen, de concentratie van Noordvietnamese regimenten ten zuiden van de 17e parallel en de opstand van het Front zouden, volgens hen, deel uitmaken van een perfect gesynchroniseerd eenheidsplan.

Een ijzige president

Johnson heeft getoond dat hij deze interpretatie niet aanvaardde: "Al mijn deskundigen die zich met de Koreaanse, Vietnamese en communistische zaken in het algemeen, hebben bezig gehouden, zijn zonder uitzondering van mening dat er zeer zeker een verband bestaat. Ikzelf, echter, kan u geen onweerlegbaar bewijs leveren."

De president nam deze opmerkelijke positie in na de bestudering van de rapporten van zijn ambassadeurs in Moskou en Warschau. En ook omdat hij nog geen enkel antwoord had gekregen op een brief die hij onlangs aan president Ho Chi Minh had gestuurd. Op het moment dat de marine-eenheden tot 25% van hun troepen in de gevechten om Hué verloren, op het moment dat de Zuidkoreaanse bondgenoten heftig en oorlogszuchtig protesteerden en dreigden hun expeditieleger uit Vietnam terug te trekken, aanvaardde de president een diplomatieke en politieke vernedering: hij begon onderhandelingen in Pan Mun Jon. Hij speelde toen niet op uitbreiding van de oorlog.

Tegelijkertijd liet hij, via alle diplomatieke kanalen waarover hij beschikt, Hanoi peilen over de mogelijkheden van algemene onderhandelingen waaraan het Nationaal Bevrijdingsfront zou deelnemen. Kortom: middenin een enorme militaire crisis zocht de Amerikaanse president een politieke uitweg. Vrijdag gaf hij deze bedoeling bij monde van de nog steeds in functie zijnde McNamara duidelijk weer door te weigeren om versterkingen naar Vietnam te sturen. Men stelde zich tevreden met het oproepen van nieuwe reservisten. Johnson gaf op dat moment de indruk dat hij, na door zijn generaals bedrogen te zijn, niet wenste te wijken voor de chantage meer troepen te moeten zenden. De president vroeg complete rapporten zonder omwegen - "with no nonsense" - aan alle Amerikaanse inlichtingendiensten. Opdracht: "Geen enkele rekening te houden met de Zuidvietnamese verzinsels." De president oriënteerde zich opnieuw op McNamara en liet hem dat weten.

Terwijl de Amerikaanse militairen volhielden "de situatie in handen" te hebben, onderstreepte de president vooral dat de situatie "in beweging" is. Hij is van mening dat het Amerikaanse oppercommando gevallen is in "de valstrik van de wapenstilstand", die het zelf het eerst officieel geschonden heeft. Voor de 27e januari beval het Nationaal Bevrijdingsfront het Volksleger "gedurende zeven dagen nauwgezet het bevel tot het uitstellen van de aanvallen" op te volgen. Tegelijkertijd waarschuwde het de Amerikanen dat iedere schending van het bestand "ernstig gestraft" zou worden. Het Amerikaanse opperbevel eiste, geobsedeerd door Khe San, van de regering te Saigon dat zij het bestand in de provincies ten zuiden van de gedemilitariseerde zone zou opheffen. De leiding van het Volksleger gaf toen, door middel van hun modern telecommunicatiesysteem, waarvan de Amerikanen de code niet hebben kunnen ontcijferen, bevel tot een algemeen offensief. Tijdens een militair-politieke bijeenkomst op 15, 16 en 17 januari in de provincie Tay Ninh, ten westen van Saigon, werd het plan hiervoor uitgewerkt. Nguyen Huu Tho, voorzitter van het presidium van het centrale comité van het Front, leidde de vergadering. Tran Nam Tung, minister van defensie, legde het belangrijkste rapport voor aan de vergadering. De details van de operaties voor Saigon-Cholon en omgeving werden geleid door Hyun Tan Phat, een vijfenvijftigjarige architect, die de stad en haar ingewikkelde politieke samenstelling zeer goed kent.

Bij de uitgang van de bases

In de nacht van maandag 29 op dinsdag 30 januari vielen geregelde en aanvullende troepen

van het Front zes grote bevolkingsagglomeraties van Vietnam aan: Nha Trang, "rust- en ontspanningsoord" voor de Amerikaanse troepen. GI's, met verlof, werden zelfs tot in het centrum neergeschoten bij de uitgangen van de bars. Bij Da Nang, na Saigon de belangrijkste luchtbasis, slaagden vijf groepjes van tien man erin om tot op 300 meter van het Hoofdkwartier van het eerste Amerikaanse corps door te dringen. Op de startbaan werden minstens zes vliegtuigen vernietigd. Deze aanval versterkt de overtuiging van de Amerikaanse opperbevelhebber: "De Vietcong probeert onze vliegtuigen te vernietigen zodat wij minder steun kunnen geven bij de verdediging van de basis Khe San." Het Amerikaanse hoofdkwartier interpreteert op dezelfde manier de aanvallen met 120 mm mortieren op de kuststad Qui Nohn, op Kon Tum en Pleiku in de hoogvlakte, en op Ban Me Thot, de hoofdstad van de bergbevolking, een ethnische minderheid: "De Vietcong", zeggen de Amerikanen, "wil ook onze troepen op de plaats 'vastnagelen'."

Dinsdagmiddag lijkt de toestand te Pleiku en Kon Tum zo verslechterd dat legereenheden, gestationeerd ten zuiden van Saigon, ter ondersteuning naar deze twee steden worden gestuurd. Dinsdagavond worden de startbanen van het kamp Holoway, drie kilometer van Pleiku, door het Front aangevallen. Dertien helikopters worden vernietigd. Het Amerikaanse opperbevel wordt gesterkt in haar overtuiging dat het Front de Amerikaanse luchtmacht aan de grond wil houden. In Saigon is men, zoals overal, van mening dat het Front "vliegtuigen, helikopters en benzinedepots wil vernietigen", men verklaart: "de feiten tonen overduidelijk aan dat we aan de vooravond staan van een groter offensief in de gedemilitariseerde zone." Men vraagt zich gewoonweg af of de aanval op Khe San werkelijk plaats zal vinden. Is het wel een misleiding? Men is niet bang voor Saigon. Men is er wel van overtuigd dat er enkele "niet te voorkomen terreurdaden" zullen plaatsvinden.

De Zuidvietnamese Veiligheidsdienst heeft de Amerikanen laten weten dat een hoeveelheid AK-47 geweren, snel vurende wapens gelijkwaardig aan de Amerikaanse M16 en AK-50 mitrailleur "de laatste dagen de stad ingesmokkeld waren". "Maar", zegt de Veiligheidsdienst, "het betreft hier slechts een routine operatie. Wij wachten tot de laatste ladingen binnen zijn, om het hele netwerk op te rollen." Voor alle zekerheid hadden de Amerikanen in alle barakken, bureaus, hotels en clubs de volgende mededeling aangeplakt: "Vietcongeenheden zijn de stad binnengedrongen met de bedoeling zelfmoord aanvallen te lanceren op Amerikaanse en Zuidvietnamese openbare gebouwen."

De "witte muizen"

Toen generaal Nguyen Ngoc Loan, hoofd van de politie van Saigon - de man die met een revolver een gevangene van het Front ter plaatse doodschoot in de buurt van de An Quang pagode - op de hoogte werd gebracht van de inhoud van de mededeling, protesteerde hij bij de Amerikaanse Inlichtingen Dienst (G-4): "Volgens onze inlichtingen zijn enkel en alleen wapens de stad ingesmokkeld en geen manschappen." De helft van zijn "witte muizen", de politie van Saigon, had verlof gekregen om de feesten van het Vietnamese Nieuwjaar (Tet) te gaan vieren. Generaal Loan weigerde deze verlopen in te trekken. In slaap gesust door zijn verzekerde houding namen de Amerikanen geen verdere voorzorgsmaatregelen. . Op dat moment bevonden zich in Saigon zeer weinig Amerikaanse soldaten, afgezien van de mannen die dienst hadden en enkele eenheden militaire politie.

De adviseurs van generaal Loan hebben - of wilden? - het buitengewoon grote aantal begrafenissen in die laatste dagen te Saigon niet opgemerkt. Lange begrafenisstoeten met vele klaagvrouwen en kinderen begeleidden tot aan de begraafplaats de doodkisten met... mitrailleur, bazookas, kogels en springstof. Op de controleposten aan de ingang van de stad heeft de politie het ook niet vreemd gevonden dat juist die dagen zoveel boeren naar de stad toe kwamen om hun familie te bezoeken, volgens de Amerikanen wel drieduizend. Sommige guerrilla's moesten wel 50 kilometer te voet afleggen om op de plaats van bestemming in de stad te komen. Het Bevrijdingsfront had in Saigon twee soorten doelen op het oog: enerzijds duidelijk symbolische, zoals de Amerikaanse ambassade, de ambassade van Korea of het Onafhankelijkheidspaleis; anderzijds militaire of logistiek, zoals het radiostation, Cholon en het vliegveld van Than Son Nhut, het middelpunt van alle Amerikaanse militaire activiteiten in Zuid-Vietnam. Het vliegveld dient ook ter bescherming van het hoofdkwartier van generaal Westmoreland, verscheidene Zuidvietnamese hoofdposten en de privé-residentie van generaal Ky. Veel inwoners van Saigon zullen woensdag bij het aanbreken van de dag, toen ze het mitrailleurgeratel van de kant van Than Son Nhut hoorden, in de waan hebben verkeerd dat het ging om een putsch van vice-president Ky tegen president Thieu!

Meer dan 200 man van het Front nemen deel aan de operaties tegen Than Son Nhut. Op vijf verschillende punten komen ze het kamp binnen. Zodra ze binnen de omheining zijn verdelen ze zich in kleine groepjes. Zodra hij beseft dat Than Son Nhut ernstig bedreigd wordt, dat het niet gaat om een "aanslag", besluit Westmoreland zijn verdediging op het vliegveld te concentreren. Hij vraagt het Zuidvietnamese opperbevel troepen te zenden ter verdediging van de weg die de basis met het centrum van Saigon verbindt. De Zuidvietnamezen zegen toe infanterie en rijdend materieel te zullen sturen. Er komt niets...

Bij de verdediging van Saigon zal Westmoreland absolute prioriteit geven aan Than Son Nhut. De Amerikaanse soldaten van de basis, waarvan velen nog net tijd hebben gehad om hun kogelvrije vesten over hun pyama aan te doen, slagen er 's nachts niet in de kleine groepjes van het Front op te sporen. Bij het aanbreken van de ochtend geeft Westmoreland opdracht helikopters en vliegtuigen in te zetten om de omgeving van het vliegveld vrij te maken. De machines stijgen op onder het vuur van de guerrilla's. In de lucht zwenken ze, om vervolgens weer terug te komen naar hetzelfde Than Son Nhut waar ze opgestegen zijn. Enkele groepen van het Front hebben zich 's ochtends teruggetrokken in de buitenwijken rond Than Son Nhut. Westmoreland vreest dat zich in de villa's en in de krottenwijken hele reservecompagnieën bevinden, gereed om die avond tot de aanval over te gaan.

Ik heb geen keus

Om het vliegveld "definitief vrij te maken" wordt de omgeving van Than Son Nhut de hele woensdagmiddag onder vuur genomen door Amerikaanse 'Gunships' - helikopters bewapend met raketten en met 7.62 mitrailleurs die 6000 schoten per minuut kunnen lossen. De Amerikaanse ambassadeur, Ellsworth Bunker, merkt op dat deze tactiek onvermijdelijk tot een "slachting onder de burgers" zal leiden. Westmoreland antwoordt: "Ik heb geen keus." Als Westmoreland vervolgens Amerikaanse versterkingen naar Saigon laat komen, krijgt hij grote moeilijkheden. Komend uit Long Binh, 25 kilometer ten noorden van de hoofdstad, worden de konvoeien, voorafgegaan door rijdend materieel en pantserwagens, lastig gevallen; ze komen moeilijk vooruit. Om de verdediging van Than Son Nhut veilig te stellen, laat Westmoreland per vliegtuig mannen overkomen die zich op de basis Bien Hoa bevinden, 32 kilometer ten noordwesten van Saigon. Gedurende de laatste weken zijn bijna alle Amerikaanse soldaten uit de omgeving van Saigon naar de gedemilitariseerde zone gestuurd. Er staan nog geen 3000 Amerikanen in de Delta tegenover - volgens Amerikaanse inlichtingen - 80.000 man van het Bevrijdingsfront. Donderdagochtend hebben Amerikaanse en Zuidvietnamese tanks tenslotte hun steunpunten rondom Than Son Nhut versterkt. Westmoreland verklaart: "Het algemeen offensief van de Vietcong is gebroken." Maar de mannen van het Front zitten nu verschanst in de Chinese wijk Cholon. Eenheden die nog niet bij de slag betrokken zijn geweest voegen zich daar bij hen. Amerikaanse verkenningsvliegtuigen die boven de voorsteden rondcirkelen, rapporteren dat een "geweldige hoeveelheid bootjes vol mannen naar de stad vaart". De Amerikanen kunnen nog slechts in konvoeien door de stad lopen. Aangezien ze weten dat speciale Front-troepen Saigon doorkruisen, gekleed in het uniform van het Zuidvietnamese leger - van de schoenen tot aan de helm, en zonder band om de arm - schieten sommige Amerikanen op alle Vietnamezen, zelfs op Rangers en parachutisten van het garnizoen. Dat verklaart gedeeltelijk "de slapheid" van de Zuidvietnamezen: Westmoreland maakt daar samen met ambassadeur Bunker hevige verwijten over tegen "president" Thieu wanneer deze eindelijk vanuit Dalat de hoofdstad bereikt. Westmoreland is daarentegen tevreden over de "actieve deelname" van de piloten van generaal Ky aan de strijd. In hun Skyriders doodden zij zeer vele burgers. Op het platteland is de toestand donderdag en vrijdag overal kritiek. Overal proberen mannen van het Front met een buitengewoon zorgvuldige tactiek, het vliegverkeer te verlammen door hetzij het materieel op de grond te verwoesten hetzij de landingsbanen te vernietigen. In Dalat is de hele stad bezet. In de Delta worden de vliegvelden Vinh Long, Soc Trang en My Tho door de mitrailleurs van het Front bestookt. In My Tho gaan onderdelen van de zevende divisie van het Zuidvietnamese leger over naar het Bevrijdingsfront en gaan vechten tegen het 31e bataljon Rangers.

In Hué is de toestand bijzonder ernstig voor de Amerikanen. In tegenstelling tot wat men had verwacht, heeft het Front zijn mannen binnen de oude stad gebracht op de linkeroever van de Parfumrivier: dat wil zeggen dat ze zich tussen de zee en de rivier bevinden. Het Front heeft duidelijk besloten om in de keizerstad te vechten: dat bewijst dat het besloten heeft om lang en tot het uiterste stand te houden. In Hué, een belangrijk boeddhistisch centrum dat

het middelpunt is geweest van verschillende opstanden tegen de centrale regering in Saigon in 1965 en 1966, steunt de bevolking - vooral de studenten - meer dan waar ook de geregelde troepen van het Front. In Hué wordt een revolutionair comité gevormd dat onder leiding staat van iemand die tot nu toe nooit partij had gekozen. Door middel van de gevechten schijnt het Bevrijdingsfront niet alleen de regering Thieu-Ky te willen wegvegen, maar het schijnt ook een nieuwe politieke macht in het leven te willen roepen. Zaterdag toont een voorlopig overzicht dat het Front meer dan 50 steden en hoofdsteden krachtig heeft aangevalen. De Amerikaanse generaal John Chaisson, chef van de operationele diensten voor geheel Vietnam, geeft gemakkelijker dan Westmoreland toe dat het Bevrijdingsfront "onverschrokken" is opgetreden. Hij voegt er echter aan toe: "Maar in het Noorden, bij Khe San, zal de beslissende strijd worden gestreden..." Op die dag besluit generaal Westmoreland om de eerste luchtdivisie, de "First Cavalry", die oorspronkelijk de "mariniers" in Khe San moest steunen, naar Saigon terug te brengen.

Khe San blijft de obsessie voor de Amerikanen. Zeker voor de militairen, die niet begrijpen waarom de basis niet is aangevallen onder deze bijzonder gunstige omstandigheden. De politici denken na... Maar zondagavond, terwijl de gevechten in Saigon weer oplaaien, terwijl het Front duidelijk probeert de inwoners van Saigon, die reeds lang de "beschermelingen" van de oorlog waren, tot zijn standpunt over te halen, hoorde men plotseling de stem van McNamara die zei dat Amerikaanse versterkingen zouden worden gezonden. Maar niet de president spreekt... Een ernstige politieke beslissing? Of moet men iets doen om de hevig geprikkelde publieke opinie in Amerika te sussen? Onze correspondent in de Verenigde Staten, Andrew Kopkind, seint ons:

De "Boston tea party"

"Ondanks de geruststellende verklaringen van de president ("het Vietcong-offensief is een complete mislukking") en een anticommunistische en anti-Aziatische hetze zonder weerga van pers en televisie ("terroristen", "moordenaars", geniepige "oosterse dwergen" zijn uitgestuurd op "zelfmoord-missies", waarbij zij vooral burgers hebben "vermoord" ...), hebben op het ogenblik toch bijna alle Amerikanen het gevoel dat hun land met de rug tegen de muur staat. Maar toch hebben zij nog moeite om te geloven dat een atoommacht die in staat is raketten naar de maan te sturen en die het modernste leger ter wereld bezit, overwonnen kan worden door groepen guerrilla's. Men legt het in het algemeen uit als "onbekwaamheid", "lafheid", zelfs als "verraad" van het Zuidvietnamese leger, maar dat is nauwelijks overtuigend en vermindert geenszins de angst van de Amerikanen. Velen zijn er inderdaad van overtuigd dat, indien het Aziatisch communisme niet wordt overwonnen in Vietnam, er tenslotte guerrilla's zullen opduiken in Hawaii... of in Californië. De gedeeltelijke bezetting van de Amerikaanse ambassade in Saigon door een Vietcong-commando wordt symbolisch als een eerste stap in die richting gevoeld.

In feite zijn de meeste Amerikanen niet in staat om het ware karakter van een revolutionaire oorlog te begrijpen. De televisiecommentatoren hebben hun minachting uitgesproken voor strijders die de Tet-feesten uitkozen om hun offensief te ontketenen en die verschillende vermommingen gebruikten om Saigon binnen te dringen. De vergelijking met twee beroemde gebeurtenissen uit de Amerikaanse revolutie - de aanval op kerstavond door George Washington tegen de Duitse huurlingen ingezet, en de "Boston Tea party" bij welke gelegenheid de patriotten zich als Indianen vermomd hadden - zou zich hebben moeten opdringen, maar niemand heeft eraan gedacht.

In principe zou de verbazingwekkende demonstratie van macht en doeltreffendheid die het Bevrijdingsfront heeft gegeven, de positie moeten versterken van hen die elke overwinning onmogelijk achten en die een snel einde van het conflict wensen. Die mensen bestaan, tot zelfs onder de militairen. De chef van de generale staf van het landleger bijvoorbeeld heeft kortgeleden tegenover een journalist verklaard dat hij de politieke situatie van de Verenigde Staten en van de regering-Thieu als "wanhopig" beschouwde. Ongelukkigerwijs echter zijn de "heethoofden" talrijker en de reactie in Washington zou heel goed een versnelling van de escalatie kunnen zijn."

De macht van het Bevrijdingsfront

Danang is omsingeld. In Saigon verwacht generaal Philip Davidson "een nog grotere aanval dan de vorige op de stad". Is het wel afleiding? Een gedeelte van de zevende vloot die ten

hoogte van Noord-Vietnam kruist, wordt naar het Zuiden, voor de stad Hué, gestuurd. Op enkele Amerikaanse bases is er gebrek aan munitie en helikopters. De grenzen van de Amerikaanse militaire macht zijn op een dramatische wijze duidelijk geworden.

De "volksoorlog" zowel militair als politiek verspreidt zich snel en krachtig over geheel Zuid-Vietnam.

Op het psychologisch vlak heeft het Bevrijdingsfront, of ze nu wel of niet stand kunnen houden in Cholon, Hué of andere steden, een overwinning behaald. De Amerikaanse burgerlijke en militaire autoriteiten bevestigen dit uiteindelijk, met bloedend hart. Niemand ontkent zijn vechtlust meer vandaag de dag. De Amerikanen verklaren 17.000 guerrillastrijders buiten gevecht te hebben gesteld. Maar hoeveel burgers bevonden zich onder deze haastig getelde doden en gewonden? En wanneer de Amerikaanse militairen de stelling van de "laatste stuip-trekking van het Front" verdedigen, dan vergeten ze dat enkele weken geleden de sterkte van het Bevrijdingsfront volgens hun eigen schattingen 400.000 man was. Er zijn er dus nog genoeg over.

Op militair gebied heeft het Bevrijdingsfront in geheel Vietnam de Amerikaanse achterhoede in fronten veranderd. Het heeft ze ertoe gedwongen hun troepen te reorganiseren. Het heeft aangetoond meer dan een week lang steden te kunnen bezetten. In het algemeen hebben Noordvietnamese eenheden weinig aan de gevechten van de laatste week deelgenomen. Dit maakt nog eens de autonome macht van het Front duidelijk. En de politieke en diplomatieke deur blijft open staan. Het is alsof de Vietnamezen, van het Noorden en het Zuiden, na de gebeurtenissen tegen de Amerikanen wilden zeggen: "Er zijn twee gesprekspartners; dit is het bewijs. Jullie moeten met beide praten."

"Vechten en onderhandelen"

Op politiek terrein is het van belang geweest dat de Noordvietnamezen juist op dat moment Khe San niet aangevallen hebben. President Johnson weet dat ondanks de laatste vernederende gevechten voor de Amerikanen, de Vietnamezen nog bereid zijn alles in het werk te stellen om "de Amerikaanse eer te redden". De slagzin van het Front voor de winter-voorjaarscampagne was: "Vechten en onderhandelen..."

In Washington begonnen vorige week geruchten de ronde te doen dat in geval van onderhandelingen de Amerikanen een ontruimingsperiode van twee jaar zouden vragen. Men wees er op dat het reeds een maand geleden was dat de Noordvietnamese minister van Buitenlandse zaken Trinh toenadering had gezocht tot Washington: het Bevrijdingsfront had al met al geduld getoond. Welk geduld toonde men bij Khe San?

Het was nu aan de Amerikanen om te beslissen. Zou president Johnson openlijk afstappen van de simplistische doctrine dat "het Noorden de onrust in het Zuiden voedt"? Of zou hij zich laten verleiden tot escalatie? In sommige kringen besprak men het mogelijke gebruik van Amerikaanse tactische kernwapens in Vietnam. Maar waar en hoe? Bluf, paniek, gemarchandeer, politieke machinatie? Officieus ontkent Washington alles.

De relatieve gematigdheid van de Amerikaanse president is misschien een aanwijzing dat een zekere voorzichtigheid de overhand heeft gekregen. Maar geplaatst tegenover de Vietnamese revolutie en tegenover een Amerikaans volk dat reeds jaren lang voorgelogen wordt, had Johnson niet alleen voorzichtigheid nodig. Maar ook veel politieke moed.

(Le Nouvel Observateur, 7-2-'68)

BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 3 tot 26 januari 1968

- 3 jan. - Het Bevrijdingsfront valt de basis Da Nang aan - 21 vliegtuigen beschadigd of vernietigd. - Washington bestudeert de verklaring van Nguyen Duy Trinh - Twee bombardementen op Hanoi.
- 4 jan. - Felle aanval in het Noorden van Zuid-Vietnam van Noordvietnamezen en Front. - Hevige bombardementen op Haiphong ondanks verklaring van Hanoi, dat ze bereid zijn om te onderhandelen wanneer de bombardementen worden stopgezet.
- 5 jan. - Op een persconferentie te Washington verklaart Dean Rusk, dat de Verenigde Staten zullen doorgaan met bombarderen totdat ze meer zekerheid hebben dat er onderhandelingen zullen komen. - Chester Bowles, de Amerikaanse ambassadeur in India, zal naar Cambodja gaan. Rusk verklaarde, dat Washington Cambodja niet in

- de oorlog wil betrekken. Thieu verklaart te Saigon dat zijn regering het "recht van achtervolging" wel zal gebruiken als dat nodig zou zijn. - Het Bevrijdingsfront verklaart zich bereid in een coalitieregering deel te nemen.
- 6 jan. - In de haven van Haiphong is een Russisch schip gebombardeerd. - De brug Lang-Son 20 km van de Chinese grens is stuk gebombardeerd. - Voor het eerst veroordeelt de Sociaal-Democratische Partij Duitsland de VS-Vietnampolitiek.
- 8 jan. - Hevig offensief van het Front in de omgeving van Saigon, Hué en Da Nang. - Het Zuidvietnamese episcopaat dringt in een communiqué aan op onderhandelingen tussen Saigon en Hanoi. De Nederlandse regering vraagt Washington om onderhandelingen te beginnen, zodra de gelegenheid zich voordoet.
- 9 jan. - Tweeënzestig burgers worden in Da Nang gearresteerd tijdens een anti-Amerikaanse demonstratie.
- 10 jan. - Het Bevrijdingsfront valt de Amerikaanse basis bij Kon Tum aan (420 km ten NO van Saigon). - Het Saigonese dagblad Song wordt een maand verboden, omdat het voor een coalitie met de communisten pleitte.
- 11 jan. - Naar aanleiding van zijn gesprek met Chester Bowles, vertegenwoordiger van president Johnson, verklaart prins Sihanouk Phouma dat de Amerikanen geen recht van achtervolging tot in Cambodja hebben.
- 12 jan. - 1600 Amerikaanse zakenlieden vragen Johnson het jongste initiatief van Hanoi au serieux te nemen.
- 13 jan. - Volgens het Chinese ministerie van Buitenlandse zaken hebben drie Amerikaanse vliegtuigen het Chinese luchtruim geschonden en de streek van Miaochai gebombardeerd.
- 14 jan. - Amerikaanse vliegtuigen bombarderen in nooit vertoonde hevigheid de Ho Chi Minh-route. Generaal Thieu bekritiseert de "vredespogingen" van de Amerikanen. - Mac Millan betreurt het dat de Britse regering niet actiever de Amerikanen steunt in de Vietnamoorlog.
- 15 jan. - 89 Amerikaanse soldaten worden in enkele minuten uitgeschakeld toen zij in een hinderlaag vielen 20 km ten zuiden van de 17e breedtegraad. Dit gebied werd als veilig beschouwd.
- 16 jan. - De rijstproductie in Zuid-Vietnam zal in 1968 een nieuw dieptepunt bereiken. - Het Front kondigt een bestand aan van een week gedurende het Vietnamese Nieuwjaar.
- 17 jan. - Mai Van Bo, afgevaardigde van Hanoi, verklaart op een persconferentie te Parijs dat "Hanoi inderdaad bereid is met de Verenigde Staten te onderhandelen indien de bombardementen onvoorwaardelijk worden stopgezet".
- 18 jan. - President Johnson verklaart voor het Amerikaanse Congres, dat onderhandelingen met Hanoi slechts kunnen plaatsvinden op de voorwaarden door hem gesteld in San Antonio (d.w.z. de bombardementen zullen worden stopgezet als onderhandelingen snel zullen volgen en kans van slagen zullen hebben).
- 19 jan. - U Thant verklaart tijdens een persconferentie te New York, dat de stopzetting van de bombardementen de enige voorwaarde tot onderhandelingen kan zijn. Sinds het begin van de oorlog zijn de Amerikaanse verliezen: 16.459 doden, 102.197 gewonden, 968 vermisten.
- 20 jan. - Clark Clifford, een voorstander van Johnsons Vietnampolitiek, volgt McNamara op. Het Bevrijdingsfront hernieuwt haar offensief op de Amerikaanse basis bij Pleiku, Dak To en Cu-Chi.
- 21 jan. - De Amerikaanse regering zal volgens de Washington Post de MacNamara-muur tot in Laos uitbreiden om de infiltratie vanuit het Noorden tegen te gaan. - Reeds gedurende vier dagen ondergaat de Amerikaanse basis Khe San hevige aanvallen.
- 23 jan. - De Amerikaanse legerstaf heeft besloten versterkingen naar het noorden van Zuid-Vietnam te brengen. De Verenigde Staten bieden hun excuses aan aan de Cambodjaanse regering voor het bombarderen van een Cambodjaans dorp door Amerikaanse eenheden.
- 24 jan. - De druk van het Bevrijdingsfront en van de Noordvietnamezen ten zuiden van de gedemilitariseerde zone wordt steeds groter. - Steeds meer Amerikaanse troepen worden naar het Noorden getransporteerd. In Noord-Vietnam concentreren de Amerikanen hun bombardementen op de streek ten noorden van de gedemilitariseerde zone.
- 25 jan. - Ten zuiden van de 17e parallel is voor het eerst zware Noordvietnamese artillerie waargenomen. (Le Monde)

MEDEDELINGEN

Nijmegen, zaterdag 17 februari: Vietnamdemonstratie.

Soesterbergdemonstratie: op zondag 18 februari vertrekt de mobiele eenheid Aktiegroep Vietnam per bus naar Soesterberg, waar bij de Amerikaanse vliegbasis gedemonstreerd zal worden. Vertrek: 12 uur Nieuwmarkt. Kosten \pm f 4,- per persoon.

West-Berlijn: Vietnamcongres (p.a. Republikanische Club, 15 Berlijn, Wielandstrasse 27) 17-18 februari. Inleidingen zullen o.a. worden gehouden door: Ernest Mandel, Rudi Dutschke, Simone de Beauvoir, Tariq Ali - NBF-vertegenwoordiger, e.a.

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
AmsterdamH.G.J. Zonnenberg
Harpstraat 25
UTRECHT

25-6

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

HOLLAND